

Apere de trei roi in septemana: mercuri-a
veneri-a si dominee'a; in septemanele ce
se urmeaza insa numai de doue ori.

Pretiuul pentru monarchia:
pe un anu . . . 10 fl. — cr. v. a;
diuimetate de anu 5 „ — „ „ „
unu patrariu . . . 2 „ 50 „ „ „
Pentru Romania si strainetate:
pe anu 30 franci;
diuimetate de anu . . . 15 „

ALBINA

Aruncatiuni se facu la si prin anii
correspondenti ai nostri, la tote postele, si
de a dreptulu la Redactiune, Stationsgasse
Nr. 1. unde sunt a se adresa tote catta
privescu fo' a. Cele nefrancate nu se pri-
mescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de
caracteru privat, se raspunde cate 6 cr. de
linia; repetitiile se facu cu pretiu scadutu.
Tusca erantale de 30 cr. v. a. pentru
odata, se anticipa.

Budapesta, in 2 sept. n. 1876.

Precandu la otarele Serbiei se mai versa sange in siroie pentru caus'a poporeloru subjugate barbarismului turcescu si pre candu apoi si diplomatia asuda intru iscodirea medeloceloru de a pune capetu intr'o forma ori alta cruntului resbelu dintre Slavii sudici si Musulmani: pre atunci telegrafulu din Constantiniana, sub datulu de 31 aug. ni aduce de multu preveduti'a si atatu pentru resbelu, catu si pentru actiunea diplomatecu nu pucinu momentosa scire, cumca in asta di, in urm'a unei fette seu judecati a sieic-ul-islamului, Muradu alu V-lea din cause sanitari s'a dechiaratu in consiliulu domnitariloru imperatei turcesci de ne-capabile a mai sta in fruntea imperiului ca Sultanu; astfelu deci in interesulu imperiului si a islamismului elu fu detronatu, si indata apoi fu proclamatu padisichu Abdul Hamidu alu II-lea!

In legatura cu acestea se asigura din Constantinopole, cumca Hamidu a primitu tronulu cu invoirea frate-so Muradu, si ca dupa proclamarea celui-a, cest'a numai decatu intreprinse o caletoia pe mare la palatulu Craganu, pentru a-si cauta de sanetate. Ce va se dica inse atari ascurari turcesci, este sciutu din istoria lui Abdul Aziz; cu nemicu mai bine nu credemu cum stee lucrurile cu Muradu alu V-lea, decatu cum stetera cu unchiu-so Abdul Aziz. Viitoriulu prossimu ni va dovedi, er astadi ne intereseza mai multu noulu sultanu, caci elu este cu care avemu d'a aface atatu in cestiunea de mediatiune a diplomatiei, catu si cu privire la cruntulu resbelu ce curge la otarele Serbiei.

Despre Abdul Hamidu alu II. am atinsu ocaasionalmente parerile cu totulu contradicetorie ce se manifestara in opiniunea publica europena. Unii lu-tienu cu totulu ne-capabile de domnia si lu-caracterizeza de unu musulmanu ruginitu, cu totulu lipsitu de cultur'a europena si ne-accesibile de reforme liberali in interesulu poporeloru subjugate; altii apoi lu-infacisieza de unu modelu de turcu versatu si familiarisatu in cultur'a europena liberale si de aci de unu idealu de domnitoriu. Cine are dreptate? — numai viitoriulu va dirime; pan' atunci inse noi tienemu multu la parerea renumitulu psichiatur Leidesdorf din Viena, care — fiindu chiamatu la Constantinopole pentru a constata morbulu spirituale a lui Muradu alu V. — reporta la cererea dinariului „Köln. Z.“ ca incatu privescu caracterulu si facultatile spirituale a lui Muradu alu V. si a frate-so Abdul Hamidu alu II. elu, adeca Leidesdorf, trebue ne-conditionsatu se se pronuncia in favorulu lui Muradu!

Standu astfelu lucrulu, nici unu bine nu-i de asteptatu pentru regularea lucruriloru din Oriente in interesulu libertatii poporeloru prin asta schimbare de tron, si pote ca in-curendu vom ajunge a inregistra aceeasi istoria despre Hamid, casi despre Aziz si Muradu, cu tote opintiriile turcofililoru d'a face astadi lumea se presupuna insusiri escelenti de domnitoriu in Hamidu, si cu tote ascurarile constantinopolitane ca Hamidu s'ar fi dechiaratu in consiliulu ministeriale, cumca primescu planulu de reforme interne a lui Mithad pasia.

Intr'aceea inse asta schimbare de tron a adusu o schimbare in actiunea diplomatecu. Mediatiunea de o camdata sta balta, pana ce

se va sci tienti'a Sultanului facia de Serbia si Muntenegru si peste totu facia de provinciele crestine. Se crede inse ca acu pote erasi va ave se urme o conferintia intre cei trei cancelari al imperatieloru nordice, in carea de nou se se desbata Memorandulu lui Gorciacof, pe langa care se crede ca acu se va alatura si Anglia si cu celelalte poteri europene, si asi colective au se-lu presente noulu Sultanu.

Destulu ca actiunea mediatoria a diplomatiei de o camdata se intrerupse; celu multu inse in septemana viitoria se astepta ca noulu Sultanu se implinesca ceremon'a cu „incingerea spadei“, ca se pote resolve cestiuni de statu si se pote primi si pe reprezentantii poteloru europene, cari inca se astepta ca in septemana viitoria se notifice recunoscerea de Sultanu a lui Hamidu. —

Ce privescu cursulu de pan' acilea a mediatiunii diplomatice, se suna ca lucrurile au ajunsu pan' se se primesca din ambele parti beligeranti unu armistitiu, ceca ce din partea Turciei se primi numai dupa ce Serbia si Muntenegru dechiarara ca intr'adeveru si sorios vor se intre in pertractari de pace cu Port'a.

Cu tote inse ca se semnalezca ca positivu inchaiarea armistitiului si desi pe campulu de resbelu se areta o pauza de cate-va zile, totusi in Serbia continua reculegerile pentru continuarea resbelului si se telegrafeza din Peturburg, ca acolo acu s'a deschisu imprumutulu serbescu de 12 mil. franci, avendu obligatiunile pretiuul de 15 ruble cu cursulu pari, si ca imbuldiel'a cumpertoriloru e forte mare; apoi pe langa acest'a in Russia, au ajunsu simpatiele pentru Serbi asi de departe, in catu nu se mai facu spende numai pentru raniti, ci si pentru orfani celoru cadiuti in lupta, si nu numai se tramitu multime de ostasi si oficiri si totu felulu de munitiuni pentru Serbi, dar pe tote caile se agita pentru a impinge formalmente si pe Russia in actiune contra Turciei. In urma Grecia inca se pregatesce din tote potelile pe-atu a fi gata de resbelu, deca nu va impleni Port'a cererile sale si cele de reforme a Cretensiloru; er din Viena se spune ca Port'a s'ar fi dechiaratu gat'a a face concessiuni Romaniei! Totu semne acestea, ca nime nu spera in succesulu pertractariloru de pace ce au se se incepa dupa inchaiarea armistitiului. —

De pe campulu de resbelu.

Budapesta, 1 sept. n. 1876.

Astadi am ajunsu a avonainte-ni reporte speciali ne-negabili despre tote operatiunile in lupt'a de siesse zile ne-intrupte intre Alessinatti — Deligradu — Cnesevatti si Nissa. Tienemu a fi de interesu a espune intr'o icona scurta, dar fidele, cursulu acestoru loviri, pentru ca asi se va pricepe mai bine starea de astadi a ambeloru armate ne-amice si si-va pote face fie-cene o ideia curata despre rezultatu.

Lovirile se incepura la 19 aug. n. Nainte de 19 l. tr. armat'a turcesca dela Nissa, sub comand'a suprema a lui Abdul Chevim-pasia, era postata de o parte spre nord-ostu, sub comand'a lui Ejub-pasia, peste pasulu confinariu serbescu Gramada si de aci pe drumulu dela Dervent in semi-cercu peste redicaturele muntiloru Tresibaba pan la Cnesevatti, er de alta parte, sub comand'a lui Ali Saib-pasia,

dela Nissa spre nord-vestu catra confiniulu serbescu pan la Supovatti. Facia de acesta linia a Turciloru Serbi steteau sub comand'a lui Cernaief la Alessinatti si Deligradu si de aci sub Horvatovici spre nord-ostu pe redicaturele dela Bania catra Cnesevatti. Astfelu dara armat'a turcesca era postata in forma de semi-cercu intr'o linia lunga, er cea serbesca in linia dreapta, formandu diametrulu semi-cercului turcescu.

Se vede inse ca Turcii aflara ca in acesta linia lunga si semi-cercuale nu li va succede a opera cu succesu; de aceea apoi Ejub-pasia si-retrase aripa dreapta dela Cnesevatti peste Tresibaba si Derventu pan la Granada, er de aci nainta spre nordu catra Alessinatti in apropiare de Morava-bulgara. Se fece ast'a pentru ca se fie mai in apropiare de Ali Saib-pasia, care avea se opereza inca catra Alessinatti si in apropiare de Morava-bulgara, pe ambele maluri a acestei-a; intr'aceea inse, ca nu cumva Horvatovici dela Bania se o apuce catra Cnesevatti si apoi peste Tresibaba se iee dinapoi pe Ejub-pasia, s'au lasatu Fazly-pasia cu unu despartimentu la Cnesevatti si s'au mai tramesu ajutoriu si lui Osman-pasia dela Saiciaru, cari cu centrulu loru se stee facia cu armat'a lui Lesianin dintre Ciupria-Saiciaru, cu aripa dreapta se tiena in frene otea serbesca de sub Ostoici dela Negotinu, er cu aripa stanga se impedece pe Horvatovici a trece peste Cnesevatti si a lua dinapoi pe Ejub-pasia.

Astfelu fiindu postate armatele ne-amice aici in sud-ostulu Serbiei, Turcii incepura ataculu la 19 l. tr. Ejub-pasia si-tramese ante-posturile sale pe langa granitie in direptiune nordu-vestica catra Alessinatti; ante-posturile serbesci fura silite totu mereu a se retrage catra Alessinatti, er Turcii naintara pan' la isvorulu riuletulu Topolniti'a si anume la monastirea San-Stefanu, unde se asediara pe muntii Osren in nord-ostulu Alessinatiloru. Ali Saib-pasia, totu de odata cu Ejub-pasia, la 19 adeca, trecu si elu confiniulu serbescu la Supovatti langa Morava-bulgara, in nord-vestu de Nissa si nainta catra Alessinatti cu otea sa impartita pe ambele maluri ale Moravei-bulgare; si aci ante-posturile serbesci trebuiira a se retrage dinaintea Turciloru, si asi Turcii naintara pan' la Tesitia, orasielu in vestu de Morava-bulgara, catra Alessinatti.

In urmarea acestoru naintari a Turciloru, ambele corpuri a loru se aflau la 20 l. tr. cam intro forma departate de Alessinatti, si anume numai cam 7 kilometri, dar departarea lui Ejub de Saib era de 12 kilometri!

La 20 l. tr. Turcii erasi fecera progrese; Ejub-pasia nainta catra Alessinatti pan' la satuletiile Prugovatti si Stanci, pe cari le cuprinse, Ali Saib inse nu potu nainta, caci fu impedeatu de serbi la Tesitia, unde urma deci o lovire mai mare, in urm'a carei-a Serbi fura siliti a se retrage si Turcii cuprinsera Tesitia. Ante-posturile serbesci de aci nainte fora multa opusetiune se totu retraseru catra centrulu otei loru dela Alessinatti.

Nu sufera dara indoieala, ca in urm'a succeseloru de pan' acilea a tuciloru, acestia se crediura intr'adeveru cu victori'a in pusnariu, si de aceea si bucinara in lumea mare victori'a deja succesa a loru, numai catu ca chiar din acestu momentu se pregati prin Serbi, si anume prin Horvatovici, o pusetiune de totu periculosa pentru intreaga armat'a turcesca si in

specie pentru cea de sub *Eiub-pasia*. *Horvatovici* adeca în această di întreprinse cutesatul sau mersu dela *Bania* catra *Cnesevati*, pe care — ne-fiindu *Osman* si *Fazly-pasi'a* în stare a-lu aperi — lu-si cuprinse *Horvatovici*, si apoi — ne-considerandu pericolu ce-lu pote asteptá, deca *Lesianin* dela *Paracin* si *Ostojic* dela *Nigotinu* n'ar pote tiené în siacu pe *Osman* si *Fazly-pasia* dela *Saiciaru* si *Cnesevati*, si asta acesti-a l'ar apuca din spate si l'ar aduce între foculu lor si a lui *Eiub-pasia* — întreprinse si mai cutesatul mersu peste *Tresibaba* si *Dervent* pe urma lui *Eiub-pasi'a*.

La 21 l. tr. *Eiub-pasi'a*, întielegendu de cutesatul mersu a lui *Horvatovici*, si ne sciindu inca ce facu *Osman* si *Fazly*, nu mai fece nici unu pasiu înainte catra *Alessinati*, ci si-intari pusetiunile ocupate si asteptá repote dela *Osman* si *Fazly*, precum si ca se nainte si *Ali Saib-pasia* asiá de aprópe de *Alessinati* casi elu. *Ali-Saib* deci si-incordá tote poterile se nainte catra *Alessinati* în aceeași distantia, în carea se aflá si *Eiub*; si i si succese. Cu arip'a sa stanga, în vestulu *Moravei-bulgare*, elu naintá dela *Positia* spre nordu catra *Alessinati* pan' la satele *Stublina* si *Belia*, pe care le si cuprinse, ér cu arip'a sa dreapta din ostulu *Moravei-bulgare*, naintá pan' la satele *Buimiru* si *Nostrina*, dar nu le potú cuprinde inca la 21 si asiá lovirele partiali se continuara si la 22 l. tr. candu i succesu lui *Ali-Saib* nu numai a cuprinde pusetiunile pentru cari luptá în diu'a precedente, dar prin retragerea *Serbiloru* ajunse si a-si pote impreuná arip'a dreapta a sa cu cea stanga din armata lui *Eiub* si anumela satulu *Catunu*.

Astfelu dara aceste patru dile de lupta partiale se inchiiara într'atata în favorulu *Turciloru*, încátu lui *Eiub* si *Saib* si succese a respinge în lupte partiali totu mereu pe *Serbii* din jurulu *Alessinatiloru* si asiá nu numai a apropiá oatea turcesca forte tare de *Alessinati*, dar si a-si impreuná corpurile lor de armata, ceea ce fu foarte mare avantaju, căci fiindu aci impreunati, potura a operá mai cu eficacitate contra *Alessinatiloru*. Pentru *Serbi* inse uniculu succesu din aceste patru dile fu naintarea lor pan' la *Cnesevati*, cuprinderea acestui-a si apoi cutesatul si de aci forte problemele mersu a lui *Horvatovici*, pentru a luá pe *Eiub-pasi'a* din dreptu.

Fiindu aci armatele lui *Eiub* si *Saib* imprenate si tare aprópe de *Alessinati*, *Serbii* cu grosulu otei lor erau siliti ori a se lasá în o lovire mare cu *Turcii*, ori a se inchide în *Alessinati*, ori a parest pusetiunile dela *Alessinati* si a se retrage spre nordu catra *Deligradu*. Se resolvira pentru lupta, mai ales ca sperá si în succesu cutesatului mersu a lui *Horvatovici*.

Dela 23 l. tr. dara se incepú adeverat'a lupta. *Turcii* fura cei ce incepura ataculu. *Eiub-pasia* cu tota puterea sa si *Ali-Saib* cu arip'a dreapta a armatei navalira cu mare inversiunare asupra grosului armatei serbesci dela *Alessinati*; lupt'a fu tare crunta, durá tota diu'a si se fini cu respingerea atacului turcescu. Victori'a inse nu se decise; dar a succesu *Serbiloru* a desface legatur'a dintre *Eiub* si *Saib*, ba inca a sili pe *Saib* ca se-si treca tota arip'a sa dreapta din ostulu *Moravei-bulgare* peste riu în vestu. Astfelu apoi se continuá lupt'a si a dou'a di, totu cu mare inversiunare; în acésta di inse, 24 l. tr. *Serbii* avura a luptá aici, în ostulu *Moravei*, numai contra lui *Eiub-pasia*, ér facia de *Saib* din vestulu *Moravei* se tienura în defensiva si cercara numai a-lu impedeá pe acest'a a trece éراسi în ostulu *Moravei*, precum si a-i pune pedepe în naintarea sa mai catra *Alessinati* nici pe malulu vesticu alu *Moravei-bulgare*, ceea ce li si succese.

Destulu dara ca la 24 l. tr. *Eiub* renou ataculu contra *Serbiloru* dela *Alessinati*; lupt'a fu si mai inversiunata si crunta si se fini de cu sera nu numai cu respingerea lui *Eiub-pasia*, dar si cu tulirea armatei acestui-a catra castrele turcesci dela *Prugovati* si *Stanci*

si pan' la *San-Stefanu* dela izvorulu riuletulu *Topolnita*, unde se postasera la 19 l. tr. Astfelu dara tote succesele de patru dile a *Turciloru* se nimicira prin succesu de astadi a *Serbiloru*. De aci nainte urma luarea ofensivé din partea *Serbiloru* si pan' astadi roculu armeloru surse totu *Serbiloru*.

Despre operatiunile de aici dela 24 l. tr. în cöce am reportatulu de la scriile telegrafice în nrulu precedenté; forte mai speciali inse nici pana astadi n'ave de despre cele petrecute dela 24 l. tr. încöce, dar cele reportate în nrulu trecutú se constata si din partea *turcofililoru*, ca adeca dupa o di de pauza, sambata în 26 l. tr. lui *Cernaief* i succese a alungá pe *Eiub-pasia* si dela *San-Stefanu* si i luá aici multa munitiune si proviantu si si prisioneri, căci *Eiub* ajunse între doue focuri, de-ora-ce bravulu *Horvatovici* i succese cutesatul mersu si asiá si elu în acésta di atacá pe *Eiub*, care numai cu mare greu potú a se furisá pe riuletulu *Topolnita* la vale si dupa mari perderi a se retrage spre granitia catra *Nissa*. Inse *Serbii* nu-i dederá pace, ci dupa pauza de domineca, luni în 28 l. tr. lu-urmarira si lu-silira — dupa cum spunu telegramele serbesci — se se retraga cu totul de pe pamentulu serbescu. Astfelu dara luni ser'a la 28 l. tr. cotulu din sud-ostulu *Serbiei* fu cu totul curatitu de *Turci*.

Dela 28 în cöce *Serbii* avura de lucru cu armata de sub *Ali-Saib*; pana astadi inse nu au sositu scrii speciali despre cele ce se templara. Pote ca ambele armate ne-amice pauseza, căci pana ce *Serbii* alungara pe *Eiub* de pe pamentu serbescu si cu *Ali Saib* avura mai multe loviri partiali, inse fora vr'o insemnate. — O depesia din *Beligradu*, sub datulu de astadi, ni anuncia inse ca *Serbii* au alungatu si pe *Ali Saib* de pe pamentulu serbescu; adeverindu-se acésta, atunci si *Turcii* dela *Saiciaru* de sub *Osman* si *Fazly-pasi'a* de buna séma inca trebue se-si iée catrafusele de voia buna, ca se nu fie siliti a o face cu perderi mari si fora folosu practecu.

Astfelu dara tote succesele turcesci de o luna, de candu adeca *Turcii* luara ei ofensiv'a si navalira pe pamentu serbescu, s'au spulberatu în doue-trei dile. Astadi stánu facia cu victori'a *Serbiloru*, si de aceea se crediú momentul sositu pentru pasirea poteriloru europene conforme contielegerii dela *Reichstadt*. Va succede *Europei* a face pace, ori se va incurcá si ea în resbelu? — este secretulu viitoriului. —

La cestiunea ameliorării dotatiunei preotiesci.

Ne aflámu dejá la pragulu realisării unei întreprinderi carea dupa natur'a si important'a ei nu pote se nu promita clerului o consoliatiune dulce, éra poporulu crestinu dupa impregiurári pote ca bucuria séu nelinisce. E vorb'a despre imbunetatiunea dotatiunei preotiesci.

De vomu considerá maturaminte acésta salutariacestiune si pana în momentul presinte de forurile competinti bisericesci inca nedeslegata, — vomu aflá, ca ea este un'a dintre problemele cele mai dificili, si sucesiv'a ei deslegare are a fi petrecuta de nenumarabili obstacule, cari potú provoca multe neplaceri si instrainári, si anume între preotime si crestini chiar si multa ura. Si acésta nu dóra din caus'a ca poporulu nostru ar fi dejá instrainatu de preotime, séu ca nu ar fi inclinatú a intinde preotimei dinariulu seu pentru servitiele si functiunile ce i le face; credu ca peste totu s'a facutu esperinti'a, ca poporulu în totu de una s'a invoitu si se invoiesca a pactá cu preotulu, pentru ascurarea unei dotatiuni corespundietorie chiamárii preotiesci. Alt'a inse este impregiurarea ce aduce pe poporu în colisiune cu preotimea; este sciutu adeca peste totu, ca acelu pa ctu resp. aceea invoire a poporulu cu preotulu a fostu si este pururea atacata candu din partea cutariu oficiante po-

liticu, candu a unoru carturari esaltati, cari — cei-a în zelulu gresitu a lorú catra stepanire, ér cesti-a din ambitiune seu ne-avendu alta ocupatiune — se ocupa cu interpretarea si criticarea dogmeloru, dandu-li dupa placulu lorú unu întielesu obscuru, cinicu, încátu prin acésta degrada inaintea poporului si pre vestitioria cuventulu lui *Ddiu* si cuventulu lui *Ddiu* însusi. Astfelu apoi se recese în poporu insufletirea si devotiunea catra totu ce e sacru; si poporulu sedusu si orbitu prin astfelu de ficaloste amagitórie perde din sentiulu de pietate, scapeta la credintiá si în fine i trece voia, de a se lasá se dee o dotatiune corespundietoria preotimei.

Cine nu scia ca astfelu de pui de naparci se afla cam mai în fie-care comuna, si ca au infamele scopu a discreditá si desbraca preotimea de ori ce influintiá inaintea poporulu.

Apoi cine nu scia si aceea ca acesti vamesi si farisei o facu acésta numai ca se-si pota joca posiovaica si alaripulu inaintea poporulu, ingrasiandu-si egoismulu lorú!

Asertiunea acésta o a-si pote motivá cu sute de arguminte. Mi permitu inse a citá la acestu locu numai unu casu spre ilustrare.

Am în parochia mea unu pensionistu, carui-a de asta data i retacu numele; densulu nu e ocupatu chiaru cu nimic si totusi mai ca nici candu nu vine la s. biserica, ér deca vre-o odata se aréta în biserica, apoi aceea o face numai din fariseismu, ceea ce d. es. se pote deduce si de acolo, ca în faci'a crestiniiloru arunca pre tasu câte 5 fl, bagséma ca acesti-a se i admire religiositatea, candu esa inse din biserica, pretinde dela curatorii biserice se-i dee bani inapoi. Firesce ca ast'a serva de mare scandela poporulu; apoi atare portare nasce demoralisatiunea si coruptiunea, produce cinismulu si proselitismulu si câte alte rele.

Astfelu standu caus'a, cu greu se pote acceptá preotimea la o dotatiune corespundietoria chia párii sale, mácar ca *Ven. Sinodu* eparchiale extraordinariu, convocandu pre tómná, spre scopulu deslegarei acestei cestiuni, pre langa tote ca va intempiná multe dificultáti, totusi sum de firma convictiune, ca deca nu va recesi eminentminte cu acésta opera, fiindu începutulu cam greu, celu pucinu va pune o base salutaria, carea apoi ar promite pre viitoriu o dotatiune corespundietoria clerului.

Si între atari impregiurári credu a nu fi ne-potrivitu, candu reflectu ca preotimea ar trebui se fie mai cu trupu cu sufletu pentru a feri poporulu de ómenii mintiunii si reutáti, „caci . . . în contra domniloru si a stepanirii întunerecului este datu noue a luptá;“ facendu-se acésta, si lucrandu preotii cu totii pentru binele poporulu, si poporulu se va scapá din ghiarele seducatoriloru, atátu a celoru cu scopuri politice ca unelte contra essistintiei nóstre nationali, éatu si a celoru cu ambitiuni desierte. Mai multa consciintiá de chiamare!

Apoi inca un'a. Eu credu ca preotii si ei de ei desvolta pre pucina energia în caus'a imbunetatiunii sortei lorú; ei se aréta de totu apateci si nu considera ca si dela ei depinde în mare parte aflarea midoloceloru asecuratórie de propri'a lorú subsistintia. Cu dorere trebue se privesca fie-cine la lipsele cele mari a unoru frati (veterani, dar si la a altor'a dintre cei teneri, cari prin deosebite impregiurári au devenitu nepotentiosi de a-si duce oficiulu. De sortea acestor'a ar trebui se ingrigimu, căci pe toti ne astepta acésta sorte; si cu tote acestea nu facemu nemicu.

Sciu ca mi se va reflectá, cumca atari sunt providiuti cu capelani. Dá, si eu sciu acésta; dar óre pote unu parochu si unu capelanu cu o familia numerosa, se traiesca ambii într'o parochia constatatória din vr'o 2—500 de suflete, din un'a sesiune de pamentu tota petrisiu si tufisiu, si pentru carea se solvesce la anu mai multa contributiune si ecivalente decátu ce i este venitulu anuale in-

regu ? ! Deci pe alta cale ar trebui să ne îngrijim de viitorul nostru.

Cum si pre ce cale să ni asigurăm noi de noi o subsistentia consolatorie in casuri de nepotintia, citezu la acestu locu dupa date positive unu modelu, si anume: fondulu preotimei romano-cat. din dieces'a Tamisorei intitulatu „Fondulu emeritiloru.“ Acestu fondu carele spre a miratiunea si uimirea noastra, consta din unu capitalu enorme de 140,000 fl v. a. s'a creatu la an. 1836 astfelu că la inceputu unii preoti odata pentru totu deuna au depusu un'a suma pecuniară anumita, altii era au testatu dupa morte ore-si-care capitalu, era altii s'au deobligatu a contribut in totu anulu cātiva fiorini. Pre la anulu 1860 s'a regulatu contribuirea astfelu că fiacare preotu a depusu anualminte din reventele sale cātē 1%. Anulu curinte inse avendu preotimea, in vedere, că pensiunea anuale de 600 fr. v. a. este nesuficiente pentru subsistentia unui emeritu, in intelesulu decisiunei aduse din partea comisiunii administrative a fondulu — constata-toria absolutu numai din preoti — s'a inoitu ca să solvēcă fiacare preotu in totu anulu 1 1/2%. Si asiā contribuiri de pre a. c. s'au urcatu la una sum'a de 2652 fr, la care adau-gendu-se inca 1/2%, s'ar urcă la 3978 fr, era pensiunea de 600 fr, solvita emeritiloru, se arca la 8793 fr v. a.

Eta fratiloru rezultatulu splendidu alu unei institutii salutare, create din propriulu impulsu alu preotimei; eta unu essemplu viu, dupa care ne amu potē si noi orientā la asecurarea subsistentiei nōstre; si eta cum unu numeru de 235 preoti in decursu de 40 de ani, formā unu capitalu colosalu, fora ca să senta careva preotu prin acestu pasu adeveratu eminente vre unu detrimentu, ba din contra acēsta preotmie se semte perfectaminte consolata, căci si-a asēcuratu subsistentia, si-a asēcuratu viitorulu.

Sē ni incingemu dara midilocele nōstre cu pavaz'a consciintiei, energiei, abnegatiunei si resolutiunei, si sē ne punemu a traduce in via o asemenea intreprindere, fiindu de perfecta convectiune că noi dupa numerulu preotiloru nostri cu multu mai insemnatu, — imitandu essemplulu acestoru frati, — vomu face unu asemenea progresu imbucuratori, inca intr' unu timpu si mai scurtu.

Initiativ'a la acēsta intreprindere credu sē o face fratii mai veterani in etate si in sciintia decātu ne-insemnat'a mea persona, „Ddieulu paceri si alu iubirei sē luminedie deci frati-loru, inimile vōstre si intieleptiunea vōstra, ca si cercati care e vōirea lui Ddieu bine placuta si desaversitu.“ Fap. Apost.

Pana candu inse nu vomu procede pre acēsta cale, pana candu nu-ne vomu desceptā din letargia si din afurisit'a indolintia, inse-laru vomu totu lamentā că substintia nu ni este asēcurata, că viitorulu nu ni este securu si periclitatu, „Dixi et salvavi animam meam.“

Paulu B. Botosiu,
parochu romanu gr. orient.

Școalele romane din Blasiu si din Naseudu in 1875/6.

In dilele trecute primiramu program'a gimnasiulu superiore, a preparandiei si a școale normale din Blasiu, precum si program'a gimnasiulu superiore din Naseudu, dimpreuna cu datele statistice dela școl'a normale si de fetitie din Naseudu, si dela școale normale si triviale din distriptulu Naseudu, anume din Monoru, Borgo-Prundu, Sangeorgiu, Telciu si Sagra; ambele de pre anulu școlastecu 1875/6.

In fruntea celei de antaiu se publica: „Spicuri din istoria literaturii latine,“ de directoriulu I. Antonelli, er in fruntea celei dela Naseudu: „Pusețiunea cosmica a comeloru,“ de directoriulu Dr. Paulu Tanco; ambele tractate fōrte interesanti.

Estragemu din aceste programe urma-tōriele date de interesu publicu:

In ambele gimnasia au functionatu cātē 12 profesori pentru studiile ordenari; s'au mai propusu apoi la ambele, prin magistri speciali: cantulu, music'a, desenulu, caligrafi'a si gimnastec'a si la Naseudu si stenografi'a.

In gimnasiulu din Blasiu au fost cu finea anului școlastecu 373 de școlari, si anume 199 in gimnasiulu inferiore si 174 in celu superiore, dintre cari cei din a 8-a classe, 17 la numeru, cu totii obtienura essamenenele de maturitate cu succesu; in gimnasiulu din Naseudu inse au fost cu finea anului numai 170 școlari, si anume 118 in celu inferiore si 52 in celu superiore, dintre cari din cei 11 din classea a 8-a, numai 10 s'au supusu la essame-nenele de maturitate, si toti diece obtienura es-samenenele cu succesu.

In ambele gimnasia s'a propusu la sep-temana: religiunea in cātē 16 ore, matemate-c'a in cātē 23; apoi in celu din Blasiu: l. latina in 42, l. greca in 14, l. romana in 20, l. germana in 17, l. magiara in 17, geografi'a si istori'a in 24, fisic'a si istori'a naturale in 22 si filosofi'a in 8 ore, er in celu din Naseudu: l. latina in 41, l. greca in 15, l. romana in 15, l. germana in 20, l. magiara in 20, geografi'a si istori'a in 26, fisic'a si istori'a naturale in 21, si filosofi'a in 6 ore. — Pe langa acestea mai multe ore la septemana se intrebuintara pentru: gimnasteca, cantu, musica, desenul caligrafi'a si la Naseudu si stenografi'a.

Cu parere de reu inse trebuie sē obser-vāmu, că nici la unulu din aceste doue gimna-sie nu vedemu urme de propunerea ori a limbei franceze ori a celei italiene, desi jace fōrte tare in interesulu nostru peste totu si in specie a literaturii nostre sē se face acēst'a.

Stipendiati au fost in gimnasiulu din Blasiu 14 inși, peste totu cu sum'a de 741 fl, si anume din fundatiunile: Romantiana, Gōj-duiana, Bobiana, Maioriana si Rudolfiana. In Naseudu inse a fost unu stipendistu cu 50 fl, din fundatiunea Franciscu Iosefina, alti doi cu cātē 63 fl, din cea Alutaniana, si apoi din fondulu școlastecu centrale a distriptulu Na-seudu se impartira la fiii de fosti granicieri ajutōrie pecuniari si bani de cārți in sum'a de 1702 fl 50 cr, v. a.

La ambele gimnasia se afla bibliotece gimnasiale avute, cari, — mai ales la Naseudu unde Patronatulu sacrifica in totu anulu sume considerabili pentru imbogățirea colectiuni-loru scientifice, — in decursulu anului se mai immultira parte prin cumperare, parte prin donatiune; de asemenea se inavutira si cabi-netele pentru fisica, zoologia, botaneca si mi-neralogia.

La ambele gimnasia tenerimea si-are so-cietatea sa literaria. Societatea tenerimei din Blasiu are o biblioteca din 1240 opuri in 1594 tonuri si o avere in numerariu de 352 fl 78 cr, 2 galbenii; despre starea bibliotecei tenerimei din Naseudu nu aflāmu date, er averea-i in nu-merariu e de 281 fl 65 cr, v. a.

Fondulu pentru școlarii lipsiti in casu de morbu, la Blasiu e de 699 fl 68 cr, 3 galbenii er la Naseudu de 591 fl 53 cr.

La gimnasiulu din Naseudu nu se sol-vesce didactru, decātu o tasse de cātē 50 cr, pentru fondulu morbosiloru; la celu din Bla-siu inse cei ce intra in prim'a classe ori vinu dela alte gimnasia solvescu cātē 4 fl; er in ce-lelalte clāsi cātē 2 fl, precum apoi cei din 1—6 classe si cātē 50 cr, pentru fondulu de desenul.

* * *

La institulu pedagogicu din Blasiu au fostu cu finea anului: 13 elevi in cursulu primu si 7 in alu duoilea. — In școl'a normale de patru clāsi au fostu cu finea anului 187 școlari.

In școl'a normale de patru clāsi din Naseudu au fost: 228 școlari si apoi 44 fetitie in școl'a de fetitie; in cea din Monoru: 74 școlari, in cea din Borgo-Prundu: 129 școlari.

In școl'a triviale de 4 clāsi din Sangeorgiu au fost: 135 in cea triviale de trei clāsi din Sagra: 57 școlari. —

Sabestu, Trannia in 23 aug. 1876.

(Alegere de docenti.) Romanul din Sabe-siu au ajunsu la imbucuratori'a stare d'a potē ocupā 5 docenti la școl'a loru ele nentara cen-trale.

Eri in fug'a mare dupa cum seiu c'i o aici datin'a, si fara multe șguduri, s'au alesu ee 5 docenti in școlia sinodului parohiale, unde din vre o 60 in dreptatiti d'abie au fostu 50 votanti de facia, cōea ce pune in uimire pre celu ce a luat parte la sinode bina cer-etate.

Inse aici chiar acēsta imprejurare da privilegiu unui-a sēu altui-a a face monopolu din agendele sinodului, a face tōte numai dupa draga voi'a sa.

Astfelu in concursulu pentru acēsta ale-gere s'a cerutu apriatu calificatiune de celu pucinu 6 clāsi gimnasiale. S'a cerutu; inse chiar cei ce au cerutu-o, au ignoratu-o fara neci unu scrupulu, fara muștrare de con-sciintia.

Intre concurenti a fostu unulu numai cu 4 clāsi gimnasiale, unii si mai cu pucine; inse toti acēsti-a cu prassa mai multa. De cei calificati in sensulu concursulu inca au fostu pentru acele posturi de docenti.

Poporulu celu nepriceputu a si fostu pentru ei, pentru lege, pentru calificatiune. Dara acumu odata chiar nadragarii, inteligenții, s'au aretatu in mintea poporului. Mai alesu unulu, persōne acum odata nu vreu sē numescu, unu reprezentante alu legii, amicu alu inaintarii a facutu pre Orlando furioso pentru celu numai cu 4 clāsi gimnasiale, presiunandu publice asup'r'a poporului si cortesindu in contra unui candidatu deplinu calificatu, accusandu adeca că cestu din urma are o dōmna de muiere si că va fi pre pretentiosa, si că nu-i va placē aici etc. apucaturi, cari nu se cuvina unui epitropu luminatu, cari nu sunt demne unui barbatu cu pretensiune de cultura, cu atātulu mai pucinu unui jude.

Pre langa tōte deslucirile primite, Or-lando a persistatu in cunoscut'a sa rabulistica si cu ajutoriulu clopotariloru, a fetiloru si cantoriloru a reusitu cu cele 4 cl. gim.

Unui membru alu sinodului, care a vrutu curagiu sē atinga acēsta calcare a concursulu, presiedintele sinodului numai de cātē i-a ba-gatu pumnulu in gura, tunandu-i unu impera-tivu: „Taci!“ si apoi si-a datu si elu votulu.

In form'a acēst'a apoi dnii bei si pasi ar fi potutu alege pre candidatul preotu, care in proportia are cea mai multa prassa si es-perintia.

Mi-asiu fi cautatu de calea mea, si n'asiu fi scrisu despre alegerea docentiloru d'aici, daca n'asiu fi aflatu de lipsa, desi cu adanca mahnire, a ilustra manipulatiunea caracteris-tica a statutulu organicu, si a trebeloru școl-are besericesci d'aici, recomandandu totu o data acēstea si atentiunii foruriloru mai inalte competenti.

Si acuma fa-li de bine, io nu-ii voiu mai molestā.

Unu martoru.

Varietati.

[*] (Congresulu internatiunale statis-ticu) s'a deschisu vineri cu multa pompa. Re-prezentantele Remantei e dlu Pencovici.

* (Adunarea generala a Societății pentru fondu de teatru romanu,) conformu conclusu-lui adusu, se va tienē in orasiulu Lugosiu la 23 si 24 septemvre an. c. calind. nou, cu ur-matōri'a programa:

Di'u'a prima, 23 septemvre.

1) Presiedintele va deschide adunarea la 10 ore inainte de media-di, in localitatea ce va fi destinata pentru șiedintiele adunării ge-nerali.

2) După deschidere se voru alege doi secretari ad hoc.

3) Se va alege o comisiune de 5 membrii, la care se voru inscrie acei onorab. domni, cari voru voi a fi membrii Societății, dându oferte in bani sau in obligatiuni, conforme statutelor, precum si pentru a primi tassele de la membrii de pana acum.

4) Secretariul Societății va dá cetire reportului comitetului despre lucrările acestuia de la ultima adunare generale, si se va luá conclusu asupra reportului.

5) Cassariul Societății va ceti reportul despre starea casei si peste totu despre membrii si averea totale a Societății.

6) Se va alege o comisiune de 5 membrii pentru cercetarea reportului cassariului.

7) Se va alege o comisiune de 5 membrii, la care se voru aretá propunerile, ce s'aru face spre inaintarea scopului Societății.

8) Se voru tiené discursuri corespunditorie scopului Societății si aretate mai antaiu comitetului centrale.

9) Presedintele va inchide siedinti'a.

Diu'a a dou'a, 24 septemvre.

1) Deschidendu presedintele siedinti'a, se va ceti si verificá processulu verbale alu siedintiei trecute.

2) Comisiunea, esmissa pentru inscriere de membrii si primire de tasse si oferte, va face reportulu seu si se va luá conclusiunea necesaria.

3) Comisiunea esmissa pentru essaminarea reportului cassariului, va reportá despre acést'a si se va luá conclusiune asupra reportului.

4) Comisiunea esmissa pentru propuneri va reportá despre aceste si se voru luá conclusiunile necesarie.

5) Se va alege comitetulu Societății pe cei trei ani urmatori.

6) Se va decide locul si timpul adunării generali viitoare.

7) Se va alege o comisiune pentru verificarea processului verbale alu siedintiei de astadi.

8) Presedintele va inchide adunarea.

Din siedinti'a comitetului centrale, tienuta in Budapesta la 2 aug. 1876.

Iosifu Vulcanu, secretariu, Alexandru Mocioni, presiedinte.

Publicatiuni tacsabil

CONCURSE.

In urmare ordinatiunei Ven. Cons. dto 19 iuliu a. c. nr. 631. bis. fiindu cá la antaia publicare nu s'au aflatu concurrenti, se escrie din nou concursu pe parochia din *Seceniú*, protopopiatulu gr. or. a Fagetului, cu terminulu de siese septamane dela prim'a publicare.

Emolumintele: Un'a sesiune urbariale de 32 jugere pamentu estravilanu, gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru intravilanu; birulu si stol'a usuata dela 45 de case.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia suntu avisati recursele loru adjustate in sensulu statutului org. bis. a le substerne dlui protopopu alu Fagetului.

Seceniú, in 15 aug. 1876.

Comitetulu parochiale, in contielegere cu dlui protopopu. 1—3

Concursu se deschide:

1. Pe parochia vacante din *Bucovetiu*, de clasa II. pe langa emolumintele de: 1 sesiune de pamentu, indatinat'a stola si biru; in 26 septemvre a. c. se va tiené alegerea.

2. Pe Capelan'a din *Barateazu*, de clasa a II; pe langa emolumintele de $\frac{1}{2}$ sesiune, diuemetate din biru si stola; avendu apoi, dupa ce se va face vacante statiunea invetia-

toresca de acolo, a functioná si ca invetiatoriu si asiá va folosi intregulu salariu invetiatorescu 84 fl, 2 jugere de pamentu aratoriu; 50 chible de grâu, 50 lb de sare; 70 lb de clisa, 12 lb de luminári, 2 stangeni de lemne, si 8 stangeni de paie, din cari are a se incaldi si scól'a; in 3 octovre a. c. se va tiené alegerea.

Recurintii la careva postu din aceste locuri cu calificatiune celu putienu de 4 clási gimnasiali, séu cursulu preparandiale si teolog'a cu calificatiune buna suntu avisati a substerne recursorile loru, adresande cátra Comitetele parochiale concerninti, pana in diu'a definta mai susu la protopresviterulu tractuale; mai au inse nainte a se presentá in ss. biserice spre documentarea destarității loru in cantári si ritualie.

Din insarcinarea consistoriale. *Mel. Dreghiciu*, mp. Prot-Rhimisiorii. 1—3

In urmare ordinatiunei Ven. Consistoriu dto 1. iuliu nr. 1742/384 scol. a. c. pentru statiunea invetiatorésca la scóla gr. or. conf. din comun'a *E. Simandu* se escrie concursu nou, cu terminu de alege pe 29 aug. s. v. a. c.

Emolumintele: 300 fl; 10 cubule de grâu, solvinde dupa pre'ulu piatiului dupa cartaru; 8 orgii de lemne din cari este a se incaldi si scól'a: 12 fl pentru curatirea scóiei; pentru rechisite de scrisu 3 fl; dela inmormontári mari 40 cr, dela cele mici 20 cr. Cortelu liberu si gradina de legumi.

Recurrentii au a produce, in intielesulu statutului organicu: testimoni de calificatiune cu calculi buni, testimoni despre absolvirea preparandiei si atestatu de botezu si de moralitate. Potu recurge si clerici absoluti. Recursele bine instruite sunt a se adresá cátra Comitetulu parochiale si a se tramite la Inspectoratele scolariu in Comlosiu per Uj Sz. Anna.

Datu din siedinti'a Comitetului parochiale, tienuta la 8 aug. 1876. In contielegere cu inspectorele scólariu: *Constantinu Popoviciu*. 2—3

Se escrie concursu:

1. Pentru vacantea parochia din *Hid. selulu* de sus, protopresbiterat. *Orádii-mari*.

Emolumintele: o sesiune de pamentu aratoriu si cosaléu; biru dela 140 de numere cáte o mesura in grauntie, stólele indatinat'e; cortelu si gradina. Alegerea va fi in 5/17 sept. a. c.

2. Pentru statiunea invetiatorésca vacante din comun'a *Jaca (Zsaka)* Inspectoratulu *Orádii-mari*. Salariulu anual: o suta de fl. angariatim; 16 cubule si doue mesure de grâu de pane; $\frac{1}{4}$ de sesiune de pamentu carele lu-lucra poporulu; cortelu liberu cu gradina; stólele dela mortu mare 1 fl, dela micu 50 cr, dela cununia 40 cr, paie de incalditu. Alegerea va fi in 8/20 septemvrie a. c.

3. Pentru statiunea invetiatorésca vacante din comun'a *Parhida* inspectoratulu *Orádii-mari*. Emolumintele: 50 fl angariatim; $\frac{1}{2}$ de sesiune de pamentu bunu; 8 cubule de grâu; stólele cantoralí; cortelu liberu, paie de incalditu scól'a. Alegerea va fi in 12/24 sept. a. c.

Competintii voru avé a se presentá inainte de espirarea terminelor indicate, in vr'o domineca séu serbatóre in S. Biserice, spre a-si aretá desteritatea in cantáriile bisericesci si alte servitii preotiesci. Recursorile intitulate comitetelor parochiale concerninti, au a fi tramise la protopopulu, resp. inspectorulu scolariu mai diosu insemnatu.

Datu in *Oradea-mare*, 7/19 aug. 1876

In numele concernintiloru comitete parochiale si in contielegere cu acelea: *Simeonu Bica*, protopres. si ca inspectoru scolariu. 2—3

Se escrie concursu:

1. Pentru vacantea parochia gr. or. romana din comun'a *Curtea*, protopopiatulu Fagetului, cu terminu de siese septemane dela prim'a publicare in „*Albina*.” Emolumentele: O sesiune parochiale, stol'a si birulu indatinatu dela 220 de case si $\frac{1}{2}$ jugeru gradina intravilanu.

2. Pentru vacantea parochia gr. or. romana din comun'a *Susaniú*, protopopiatulu Fagetului, cu terminu pana la 8 sept. 1876. Emolumentele: O sesiune parochiale, stol'a si birulu usuatu dela 120 case si gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru intravilanu.

3. Pentru vacantea statiune invetiatorésca din comun'a *Surducu*, protopresbiteratulu gr. or. a Fagetului, cu terminu de patru septamane dela prim'a publicare in „*Albina*.” Emolumentele: 300 fl, v. a. bani, 3 jugere pamentu aratoriu; $\frac{1}{2}$ jugeru gradina pentru legumi, cartiru liberu, cu doue incaperi, gradiu, siopru si camera.

Invetiatoriulu este indatoratu a provedé scól'a cu lemnele de incalditu.

Deci doritorii de a ocupá aceste tre posturi suntu avisati, recursele loru instruate in sensulu statutului org. si normele Ven. Consistoriu, si adresate concernintiloru sinode parochiale a-le substerne dlui protopresbiteru in Fagetu pan' la terminele puse.

Datu la 1. aug. 1876.

Comitetele parochiale in contielegere cu dlui protopopu tractuale. 2—3

Pentru statiunea invetiatorésca gr. orientala romana confessionale din comuna *Resitia-romana*, protopresbiteratulu *Oravitiei*, Comitatulu *Carasiului* se escrie de nou concursu pana in 19 sept. c. v. Emolumentele: Salariu anual in bani gata 400 fl v. a. spese scripturistice 12 fl, pentru conferentiele invetiatorésce 20 fl; pentru incaldirea scólei 4 orgii lemne; 2 jugere estravilane de livada; cortelu liberu cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru catastrale.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune vor avé a substerne recursele loru, instruatesc sensulu statutului organicu biserialu, si adresate Comitetului parochiale dlui protopresbiteru *Iacobu Popoviciu* in *Oravitia* pana la terminulu defiptu.

Resitia, 8 aug. 1876.

Comitetulu parochiale in contielegere cu dlui protopresbiteru tractuale. 2—3

Devenindu vacante postulu invetiatorésca dela scól'a de fete din comun'a *Cheointiu* in Protopresviteratulu *Lipovei*, se escrie concursu pentru indeplinirea lui pona in 8 septemvre a. c. cal. v. in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 300 fl v. a.; 10 chible de grâu; 8 orgie de lemne, din cari are a se incaldi si scól'a; 11 fl pausialu scripturistice, cartiru liberu cu $\frac{1}{4}$ jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si aterne recursele, proviedute cu testimoni de preparandia si de calificatiune pana la terminu, per post'a ultima *Hidegh* avendu recurrentii in un'a din dominice serbatori a se infacisá la sant'a bisericesti pentru de a-si aretá desteritatea in cantári. —

La postulu acést'a potu recurge si dinsti femeile pregatite pentru invetiatorése.

Cheointi, in aug. 1876.

N. Stoianu, mp. presiedintele, comitetului par. si dir. loc. 2—3